

Euroopan unionin
neuvosto

Bryssel, 13. huhtikuuta 2018
(OR. en)

7924/18

Toimielinten välinen asia:
2018/0085 (COD)

VISA 71
COLAC 16

SAATE

Lähettäjä:	Euroopan komission pääsihteerin puolesta Jordi AYET PUIGARNAU, johtaja
Saapunut:	11. huhtikuuta 2018
Vastaanottaja:	Jeppe TRANHOLM-MIKKELSEN, Euroopan unionin neuvoston pääsihteerin
Kom:n asiak. nro:	COM(2018) 176 final
Asia:	Ehdotus NEUVOSTON PÄÄTÖKSEKSI Euroopan unionin ja Brasilian liittotasavallan välisen diplomaatti-, virka- tai virkamatkapassin haltijoiden lyhytaikaista oleskelua koskevan viisumivapaussopimuksen muuttamisesta tehdyn Euroopan unionin ja Brasilian liittotasavallan välisen sopimuksen allekirjoittamisesta Euroopan unionin puolesta

Valtuuskunnille toimitetaan oheisena asiakirja COM(2018) 176 final.

Liite: COM(2018) 176 final

Bryssel 11.4.2018
COM(2018) 176 final

2018/0085 (NLE)

Ehdotus

NEUVOSTON PÄÄTÖS

Euroopan unionin ja Brasilian liittotasavallan välisen diplomaatti-, virka- tai virkamatkapassin haltijoiden lyhytaikaista oleskelua koskevan viisumivapaussopimuksen muuttamisesta tehdyn Euroopan unionin ja Brasilian liittotasavallan välisen sopimuksen allekirjoittamisesta Euroopan unionin puolesta

PERUSTELUT

1. EHDOTUKSEN TAUSTA

Kesäkuun 26. päivänä 2013 annetulla asetuksella (EU) N:o 610/2013¹ (jäljempänä 'Schengenin rajasäännösten muutos') muutettiin Schengenin sopimuksen soveltamisesta tehtyä yleissopimusta² (Schengenin yleissopimus), **asetusta (EY) N:o 562/2006**³ (Schengenin rajasäännöstö) ja asetusta (EY) N:o 810/2009⁴ (viisumisäännöstö). Lisäksi siinä muun muassa määriteltiin uudelleen kolmansien maiden kansalaisiin Schengen-alueella sovellettavan lyhytaikaisen oleskelun käsite. Lokakuun 18. päivästä 2013 alkaen sellaisten kolmansien maiden kansalaisten, jotka aikovat matkustaa Schengen-alueelle lyhytaikaista oleskelua varten, riippumatta siitä, vaaditaanko heiltä viisumia vai ei, sallitun oleskelun enimmäiskestoksi määritellään "90 päivää minkä tahansa 180 päivän jakson aikana". Uusi määritelmä on tarkempi kuin aiempi, 18. lokakuuta 2013 asti voimassa ollut määritelmä ("kolme kuukautta minkä hyvänsä kuuden kuukauden jakson aikana ensimmäisestä maahantulosta"), koska nyt kesto määritetään kuukausien sijaan päivinä. Lisäksi määritelmästä on poistettu ilmaus "ensimmäisestä maahantulosta", joka aiheutti monia epävarmuustekijöitä ja kysymyksiä.

Schengenin rajasäännösten muutoksella on tehty kaikki tarvittavat muutokset EU:n viisumi- ja rajasäännösten eli Schengenin yleissopimukseen, Schengenin rajasäännösten, viisumisäännösten ja asetukseen (EY) N:o 539/2001⁵. Lyhytaikaisen oleskelun käsite sisältyy kuitenkin myös Euroopan unionin tekemiin kansainvälisiin sopimuksiin. Antigua ja Barbudan⁶, Bahaman⁷, Barbadosin⁸, Brasilian⁹, Mauritiuksen¹⁰, Saint Kitts ja Nevisin¹¹ sekä Seychellien¹² kanssa tehdyissä viisumivapaus sopimuksissa viitataan edelleen vanhaan määritelmään ("kolmen kuukauden ajan ensimmäistä maahan tuloa alueelle tulon päivää seuraavien kuuden kuukauden aikana"¹³) määriteltäessä viisumivapaan oleskelun kesto.

Komissio hyväksyi 16. heinäkuuta 2014 suosituksen neuvoston päätökseksi luvan antamisesta neuvottelujen aloittamiseen Euroopan unionin ja edellä mainittujen maiden välillä tehtyjen lyhytaikaista oleskelua koskevien viisumivapaus sopimusten muuttamiseksi¹⁴. Neuvosto hyväksyi päätöksen 9. lokakuuta 2014¹⁵. Tarkoituksena oli ottaa näiden seitsemän maan kanssa tehdyissä sopimuksissa käyttöön uusi lyhytaikaisen oleskelun määritelmä, josta säädetään Schengenin rajasäännösten muutoksessa. Lisäksi lyhytaikaisen oleskelun

¹ EUVL L 182, 29.6.2013, s. 1.

² EYVL L 239, 22.9.2000, s. 19.

³ EUVL L 105, 13.4.2006, s. 1.

⁴ EUVL L 243, 15.9.2009, s. 1.

⁵ EYVL L 81, 21.3.2001, s. 1.

⁶ EUVL L 169, 30.6.2009, s. 1.

⁷ EUVL L 169, 30.6.2009, s. 23.

⁸ EUVL L 169, 30.6.2009, s. 9.

⁹ Brasilian kanssa EU on tehnyt kaksi sopimusta. Toinen koskee tavallisen passin haltijoita (EUVL L 255, 21.9.2012, s. 4) ja toinen diplomaatti-, virka- tai virkamatkapassin haltijoita (EUVL L 66, 12.3.2011, s. 2).

¹⁰ EUVL L 169, 30.6.2009, s. 16.

¹¹ EUVL L 169, 30.6.2009, s. 37.

¹² EUVL L 169, 30.6.2009, s. 30.

¹³ Ks. sopimusten artiklat "Tarkoitus" ja "Oleskelun kesto".

¹⁴ COM(2014) 468 final.

¹⁵ Neuvoston 9. lokakuuta 2014 antama päätös, joka koskee luvan antamista komissiolle aloittaa neuvottelut Euroopan unionin/yhteisön sekä Antigua ja Barbudan, Bahaman liittovaltion, Barbadosin, Brasilian liittotasavallan, Mauritiuksen tasavallan, Saint Kittsin ja Nevisin federaation ja Seychellien tasavallan kanssa tehtyjen lyhytaikaista oleskelua koskevien viisumivapaus sopimusten muuttamiseksi.

määrittelemisen viisumivapaussopimuksissa *päivinä* eikä *kuukausina* on helpompi tarkistaa ja laskea sähköisesti ja/tai tietotekniikan avulla, joten se sopii paremmin käytettäväksi keskitetyissä rajavalvontajärjestelmissä, kuten ehdotetussa rajanylitystietojärjestelmässä (EES)¹⁶.

Neuvoston luvan saatuaan komissio aloitti neuvottelut kyseisten seitsemän maan (Antigua ja Barbuda, Bahama, Barbados, Brasilia, Mauritius, Saint Kitts ja Nevis ja Seychellit) kanssa tehtyjen viisumivapaussopimusten muuttamisesta.

Neuvottelut Brasilian kanssa saatiin menestyksekkäästi päätökseen parafoimalla 31. lokakuuta 2017 sopimukset, joilla muutetaan kahta Euroopan unionin ja Brasilian liittotasavallan välistä diplomaatti-, virka- tai virkamatkapassin haltijoiden sekä tavallisen passin haltijoiden lyhytaikaista oleskelua koskevaa viisumivapaussopimusta. Sopimuspuolet ovat sopineet lyhytaikaisen oleskelun uuden määritelmän ja muiden teknisten yksityiskohtien (ks. jäljempänä) ottamisesta käyttöön. Muutoksilla ei ole kuitenkaan merkitystä matkustajan kannalta.

Yhdistyneen kuningaskunnan ja Irlannin erityistilanne otetaan huomioon sopimusten johdanto-osassa.

2. OIKEUSPERUSTA, TOISSIJAISUUSPERIAATE JA SUHTEELLISUUSPERIAATE

• Oikeusperusta

Euroopan unionin ja Brasilian liittotasavallan välinen sopimus Euroopan unionin ja Brasilian liittotasavallan välisen diplomaatti-, virka- tai virkamatkapassin haltijoiden lyhytaikaista oleskelua koskevan viisumivapaussopimuksen (jäljempänä 'sopimus') muuttamisesta edellyttää molempien sopimuspuolten omia menettelyjään noudattaen antamaa hyväksyntää. Unionin osalta tämä edellyttää neuvostolta päätöksiä sopimuksen allekirjoittamisesta ja tekemisestä.

Tämä ehdotus esitetään neuvostolle, jotta se antaisi valtuutuksen sopimuksen allekirjoittamiseen.

Kun käyttöön otetaan lyhytaikaisen oleskelun uusi, Schengenin rajasäännöstön muutoksen mukainen määritelmä, jonka perusteella lyhytaikaisen oleskelun käsitteen tulkinta on selkeää, sopimuksella varmistetaan oikeudellinen johdonmukaisuus sekä jäsenvaltioiden välinen yhdenmukaisuus.

Ehdotuksen oikeusperustana on Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen (SEUT-sopimus), 77 artiklan 2 kohdan a alakohta yhdessä sen 218 artiklan kanssa.

Niiden neljän valtion osalta, jotka osallistuvat Schengenin säännöstön ja yhteisen viisumipolitiikan täytäntöönpanoon, unionilla ei ole toimivaltaa muuttaa viisumivapaussopimuksia, jotka sitovat kyseisiä valtioita. Jotta voidaan varmistaa yhdenmukainen lähestymistapa Schengen-alueella sallitun oleskelun kestoa koskeviin säännöksiin ja niiden yhdenmukainen täytäntöönpano, sopimukseen sisällytetään yhteinen julistus, jossa todetaan, että toisaalta Brasilian ja toisaalta Islannin, Liechtensteinin, Norjan ja Sveitsin on suotavaa muuttaa voimassa olevia kahdenvälisiä viisumivapaussopimuksiaan vastaavasti.

¹⁶ COM(2016) 194 final.

- **Toissijaisuusperiaate (jaetun toimivallan osalta)**

SEUT-sopimuksen 77 artiklan 2 kohdan a alakohdan nojalla viisumivapaussopimusten neuvottelu kuuluu unionin yksinomaiseen toimivaltaan.

Lisäksi on huomattava, että jos yksi kansainvälisen sopimuksen sopimuspuolista on Euroopan unioni, jäsenvaltiot eivät voi itse panna mitään tällaisen sopimuksen muutosta täytäntöön. Siksi tarvitaan unionin tason toimia.

- **Suhteellisuusperiaate**

Tässä ehdotuksessa ei ylitetä sitä, mikä on tarpeen asetetun tavoitteen saavuttamiseksi eli Brasilian liittotasavallan ja Euroopan unionin välisen diplomaatti-, virka- tai virkamatkapassin haltijoiden lyhytaikaista oleskelua koskevan voimassa olevan viisumivapaussopimuksen muuttamiseksi.

3. TALOUSARVIOVAIKUTUKSET

Ehdotus ei aiheuta lisäkustannuksia EU:n talousarvioon.

4. JÄLKIARVIOINTIEN, SIDOSRYHMIEN KUULEMISTEN JA VAIKUTUSTEN ARVIOINTIEN TULOKSET

- **Sidosryhmien kuuleminen**

Neuvosto antoi 9. lokakuuta 2014 neuvotteluohjeet, joissa komissio valtuutettiin aloittamaan neuvottelut Brasilian kanssa sopimuspuolten välisen diplomaatti-, virka- tai virkamatkapassin haltijoiden lyhytaikaista oleskelua koskevan viisumivapaussopimuksen muuttamisesta. Jäsenvaltioille tiedotettiin neuvottelujen etenemisestä viisumityöryhmän kokouksissa.

5. LISÄTIEDOT

- **Neuvottelujen tulos**

Komissio katsoo, että neuvoston neuvotteluohjeissa asettamat tavoitteet on saavutettu ja että unioni voi hyväksyä sopimusluonnoksen.

Sopimuksen lopullinen sisältö on tiivistetysti seuraava:

a. Oleskelun kesto

Sopimuksessa määrätään sellaisten Euroopan unionin kansalaisten, joilla on voimassa oleva diplomaatti-, virka- tai virkamatkapassi, ja sellaisten Brasilian kansalaisten, joilla on voimassa oleva diplomaatti-, virka- tai virkamatkapassi, mahdollisuudesta matkustaa viisumivapaasti toisen sopimuspuolen alueelle enintään 90 päiväksi minkä tahansa 180 päivän jakson aikana (aiemmin enintään kolmen kuukauden ajaksi kuuden kuukauden jakson aikana siitä päivästä lukien, jona maan alueelle on tultu ensimmäisen kerran). Uutta määritelmää sovelletaan sopimuksen kaikissa osissa.

b. Loppumääräys – sopimuksen soveltamisen keskeyttäminen (8 artiklan 4 kohta)

Sopimuksessa muutetaan 8 artiklan 4 kohdan viimeistä virkettä seuraavasti: ”Kun keskeyttämiseen johtaneet syyt lakkaavat olemasta voimassa, soveltamisen keskeyttäneen sopimuspuolen on ilmoitettava tästä välittömästi toiselle sopimuspuolelle ja jatkettava sopimuksen soveltamista.” Kun tekstiin lisätään sanat ”ja jatkettava sopimuksen

soveltamista”, sopimuksessa selvennetään, että viisumivapauden keskeyttäminen lopetetaan tosiasiallisesti, jos keskeyttämiseen johtaneet syyt lakkaavat olemasta voimassa. Tältä osin muutoksella saatetaan Brasilian liittotasavallan kanssa tehdyn, diplomaatti-, virka- tai virkamatkapassin haltijoiden lyhytaikaista oleskelua koskevan viisumivapaus­sopimuksen sanamuoto yhdenmukaiseksi unionin vuosina 2015 ja 2016 allekirjoittamien kaikkien muiden viisumivapaus­sopimusten kanssa. Viisumityöryhmää kuultiin tästä muutoksesta 14. kesäkuuta 2016, eikä yksikään jäsenvaltio esittänyt vastalauseita.

c. Yhteiset julistukset

Sopimukseen on liitetty kaksi yhteistä julistusta, jotka koskevat

- sitä, miten 90 päivän ajanjakso minkä tahansa 180 päivän jakson aikana olisi määriteltävä; ja

- Islantia, Norjaa, Sveitsiä ja Liechtensteinia.

e. Voimaantulo

Sopimus tulee voimaan sitä päivää seuraavan kuudennen kuukauden ensimmäisenä päivänä, jona sopimuspuolet ovat ilmoittaneet toisilleen ratifiointimenettelyjen päätökseen saattamisesta. Jotta voidaan taata oikeusvarmuus ja jotta matkustajat ymmärtävät määräykset ja noudattavat niitä, tarvitaan riittävän pitkä siirtymäaika. Kuuden kuukauden määräaika sopimuksen ratifiointiin päätökseen saattamisen jälkeen mahdollistaa sen, että matkustajat voivat saattaa loppuun lyhytaikaiset oleskelut, jotka lasketaan vielä kokonaan vanhan määritelmän mukaisesti, ennen kuin uusi lyhytaikaisen oleskelun määritelmä ja sen takautuvasti tarkasteltava 180 päivän viitejakso tulee voimaan.

Sopimus ei vaikuta mihinkään muihin Euroopan unionin ja Brasilian liittotasavallan välisen diplomaatti-, virka- tai virkamatkapassin haltijoiden lyhytaikaista oleskelua koskevan voimassa olevan viisumivapaus­sopimuksen määräyksiin, ei myöskään sopimuksen alueelliseen soveltamisalaan.

6. PÄÄTELMÄ

Edellä esitetyn perusteella komissio ehdottaa, että neuvosto päättää sopimuksen allekirjoittamisesta unionin puolesta ja valtuuttaa puheenjohtajansa nimeämään yhden tai useamman henkilön, jolla on valtuudet allekirjoittaa sopimus unionin puolesta.

Ehdotus

NEUVOSTON PÄÄTÖS**Euroopan unionin ja Brasilian liittotasavallan välisen diplomaatti-, virka- tai virkamatkapassin haltijoiden lyhytaikaista oleskelua koskevan viisumivapaussopimuksen muuttamisesta tehdyn Euroopan unionin ja Brasilian liittotasavallan välisen sopimuksen allekirjoittamisesta Euroopan unionin puolesta**

EUROOPAN UNIONIN NEUVOSTO, joka

ottaa huomioon Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen ja erityisesti sen 77 artiklan 2 kohdan a alakohdan yhdessä sen 218 artiklan 5 kohdan kanssa,

ottaa huomioon Euroopan komission ehdotuksen,

sekä katsoo seuraavaa:

- (1) Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksella (EU) N:o 610/2013¹⁷ tehtiin horisontaalisia muutoksia unionin viisumi- ja rajasäännöstöön ja määriteltiin lyhytaikainen oleskelu siten, että se on enintään 90 päivää minkä tahansa 180 päivän jakson aikana.
- (2) Tämä uusi määritelmä olisi sisällytettävä Euroopan unionin ja Brasilian liittotasavallan väliseen diplomaatti-, virka- tai virkamatkapassin haltijoiden lyhytaikaista oleskelua koskevaan viisumivapaussopimukseen lyhytaikaista oleskelua koskevan unionin järjestelmän yhdenmukaistamiseksi.
- (3) Neuvosto antoi 9 päivänä lokakuuta 2014 komissiolle luvan aloittaa neuvottelut Euroopan unionin ja Brasilian liittotasavallan välisestä sopimuksesta, jolla muutetaan Euroopan unionin ja Brasilian liittotasavallan välistä diplomaatti-, virka- ja virkamatkapassin haltijoiden lyhytaikaista oleskelua koskevaa viisumivapaussopimusta ('sopimus'). Neuvottelut Brasilian kanssa saatiin menestyksekkäästi päätökseen parafoimalla sopimus 31 päivänä lokakuuta 2017.
- (4) Tällä päätöksellä kehitetään niitä Schengenin säännösten määräyksiä, joihin Yhdistynyt kuningaskunta ei osallistu neuvoston päätöksen 2000/365/EY¹⁸ mukaisesti. Yhdistynyt kuningaskunta ei sen vuoksi osallistu tämän päätöksen hyväksymiseen, päätös ei sido Yhdistynyttä kuningaskuntaa eikä sitä sovelleta Yhdistyneeseen kuningaskuntaan.

¹⁷ Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EU) N:o 610/2013, annettu 26 päivänä kesäkuuta 2013, henkilöiden liikkumista rajojen yli koskevasta yhteisön säännöstöstä (Schengenin rajasäännöstö) annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EY) N:o 562/2006, Schengenin sopimuksen soveltamisesta tehdyn yleissopimuksen, neuvoston asetusten (EY) N:o 1683/95 ja (EY) N:o 539/2001 sekä Euroopan parlamentin ja neuvoston asetusten (EY) N:o 767/2008 ja (EY) N:o 810/2009 muuttamisesta (EUVL L 182, 29.6.2013, s. 1).

¹⁸ Neuvoston päätös 2000/365/EY, tehty 29 päivänä toukokuuta 2000, Ison-Britannian ja Pohjois-Irlannin yhdistyneen kuningaskunnan pyynnöstä saada osallistua joihinkin Schengenin säännösten määräyksiin, EYVL L 131, 1.6.2000, s. 43.

- (5) Tällä päätöksellä kehitetään niitä Schengenin säännöstön määräyksiä, joihin Irlanti ei osallistu neuvoston päätöksen 2002/192/EY¹⁹ mukaisesti. Irlanti ei sen vuoksi osallistu tämän päätöksen hyväksymiseen, päätös ei sido Irlantia eikä sitä sovelleta Irlantiin.
- (6) Muutossopimus olisi allekirjoitettava, ja muutossopimukseen liitetyt julistukset olisi hyväksyttävä unionin puolesta,

ON HYVÄKSYNYT TÄMÄN PÄÄTÖKSEN:

1 artikla

Hyväksytään unionin puolesta Euroopan unionin ja Brasilian liittotasavallan välisen diplomaatti-, virka- tai virkamatkapassin haltijoiden lyhytaikaista oleskelua koskevan viisumivapaussopimuksen ('sopimus') muuttamisesta tehdyn Euroopan unionin ja Brasilian liittotasavallan välisen sopimuksen allekirjoittaminen sillä varauksella, että sopimuksen tekeminen saatetaan päätökseen.

Allekirjoitettavan sopimuksen teksti on liitetty tähän päätökseen.

2 artikla

Hyväksytään unionin puolesta tähän päätökseen liitetyt julistukset.

3 artikla

Neuvoston pääsihteeristö laatii valtakirjan, jolla sopimuksen neuvottelijan nimeämä(t) henkilö(t) valtuutetaan allekirjoittamaan sopimus sillä varauksella, että sopimuksen tekeminen saatetaan myöhemmin päätökseen.

4 artikla

Tämä päätös tulee voimaan kahdentenakymmenentenä päivänä sen jälkeen, kun se on hyväksytty.

Tehty Brysselissä

*Neuvoston puolesta
Puheenjohtaja*

¹⁹ Neuvoston päätös 2002/192/EY, tehty 28 päivänä helmikuuta 2002, Irlannin pyynnöstä saada osallistua joihinkin Schengenin säännöstön määräyksiin, EYVL L 64, 7.3.2002, s. 20.